

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ «АКАДЕМІЧНИЙ РИСУНОК»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (4.5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Галузь знань	02 Культура і мистецтво
Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	Толошніак Олександр Вікторович - асистент кафедри декоративно-прикладного та образотворчого мистецтва (Толошніак Олександр Вікторович)
Контактний тел.	+380961826555
E-mail:	o.toloshniak@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	Академічний рисунок
Консультації	щодня з 16.00 до 17.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна "Академічний рисунок" розроблена для поглибленого вивчення технік та творчих аспектів образотворчого мистецтва серед студентів. Вона сприяє подальшому вдосконаленню навичок ручного зображення та створенню художніх робіт з використанням різноманітних технік.

Мета викладання навчальної дисципліни "Академічний рисунок" – підготовка спеціаліста з високим рівнем художньо-графічної та методичної готовності до професійної діяльності, орієнтованого на подальше творче опанування знань, удосконалення практичної майстерності. Цьому сприяє методична послідовність оволодіння графічними прийомами від простого до складного, передбачена системою завдань програми.

Завдання навчальної дисципліни "Академічний рисунок" є освіта в галузі образотворчого мистецтва, яка базується на ґрунтовному вивченні засобів та прийомів зображення навколишнього світу. Цьому сприяє методична послідовність оволодіння графічними прийомами від простого до складного, передбачена системою завдань програми. Вона допомагає студентам у майбутньому вирішувати будь-які завдання, пов'язані з творчим процесом.

Пререквізити. Дисципліни «Рисунок», «Перспектива», «Пластична анатомія» мають бути опановані здобувачем вищої освіти до початку або паралельно з вивченням навчальної дисципліни «Академічний рисунок», що забезпечує цілісне розуміння форми, простору та пропорцій і сприяє ефективному засвоєнню програмного матеріалу.

Постреквізити. Знання, уміння та навички, набуті в процесі вивчення дисципліни «Академічний рисунок», є теоретичною та практичною основою для подальшого опанування дисциплін «Реставрація», «Професійна майстерність», «Композиція» та забезпечують формування фахових компетентностей і досягнення результатів навчання, передбачених освітньою програмою.

Основний блок курсу спрямований на розширення технічних знань студентів, таких як використання лінії, тіні, світлотіні та перспективи. Студенти систематично опановують матеріали та інструменти, досліджуючи їх потенціал для втілення власних творчих концепцій. Підкреслюється значущість розвитку моторики руки та зорової пам'яті, що є ключовими елементами для високоякісного ручного зображення.

Другий блок курсу ставить завданням розвинути індивідуальні творчість та стиль студента. Через удосконалення аналітичних та критичних навичок, студенти не лише вивчають та адаптують художні принципи, а й навчаються визначати та реалізовувати власні художні концепції.

Особливий акцент приділяється передачі вагомості отриманих знань. Студенти не лише освоюють технічні аспекти, а й розвивають здатність використовувати їх для власного художнього висловлення. Курс створений так, щоб надати студентам можливість не лише володіти мистецтвом рисунка, а й вирізнятися високою естетикою та індивідуальним художнім підходом у своїх творах.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

5 СЕМЕСТР. МОДУЛЬ 1. НАТЮРМОРТ	
Тема 1	Натюрморт з гіпсових елементів голови Давида (скульпт. Мікеланджело)
5 СЕМЕСТР. МОДУЛЬ 2. ГОЛОВА ЛЮДИНИ	
Тема 1	Малюнок гіпсового зліпка голови
Тема 2	Малюнок голови натурника з плечовим поясом
6 СЕМЕСТР. МОДУЛЬ 1. ВЕРХНІ ТА НИЖНІ КІНЦІВКИ ЛЮДИНИ	
Тема 1	Анатомічний малюнок гіпсового зліпка кисті руки людини
Тема 2	Анатомічний малюнок гіпсового зліпка ступні людини
6 СЕМЕСТР. МОДУЛЬ 2. ПІВФІГУРА	
Тема 1	Малюнок торса гіпсової скульптури
Тема 2	Малюнок напівфігури натурника

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Зважаючи на унікальність та творчий характер предмету "Академічний рисунок", ефективно викладання цієї дисципліни передбачає використання різноманітних освітніх технологій та методів. Основна мета полягає в тому, щоб надати студентам широкі знання, вміння та практичний досвід у галузі графічного мистецтва.

1.Індивідуалізація та персоналізація: Враховуючи унікальні особливості кожного студента, можна використовувати індивідуалізовані підходи до навчання.

Задачі та вправи можуть бути адаптовані для врахування потреб та рівня майстерності кожного.

2. Практичні заняття та використання матеріалів: Важливо забезпечити студентам велику кількість практичних занять, де вони матимуть можливість експериментувати з різними техніками та матеріалами. Гіпсові зліпки фігури людини та живі натурники можуть слугувати основою для практичних вправ та досліджень.

3. Використання технологій та цифрових інструментів: Використання сучасних цифрових інструментів та програм для малюнка може допомагати студентам розвивати свої творчі навички, а також швидше коригувати та переглядати свої роботи.

4. Групові проекти та колективна творчість: Організація групових проектів створює сприятливий контекст для взаємодії, обміну ідеями та навичками. Спільна творчість сприяє розвитку комунікативних та творчих здібностей.

5. Майстер-класи та виступи від професіоналів: Запрошення професіоналів галузі на майстер-класи або лекції надає студентам можливість отримати цінні поради, інсайти та досвід від успішних художників.

6. Використання екскурсій та навчальних відвідин: Екскурсії в музеї, галереї та художні студії розширюють горизонти студентів, допомагаючи їм отримати нові ідеї та перспективи в галузі мистецтва.

7. Систематична критика та обговорення: Регулярні сесії взаємної критики та обговорення робіт сприяють вдосконаленню та розвитку творчих здібностей студентів.

Ці методи дозволяють створити стимулюючий та творчий середовище для вивчення рисунку, розвиваючи у студентів не лише технічні навички, але й творче мислення та виражальні здібності.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Контроль і оцінювання результатів навчання з дисципліни «Академічний рисунок» здійснюється відповідно до вимог освітньої програми та включає попередній, поточний і підсумковий контроль.

Попередній контроль здійснюється з діагностичною метою перед вивченням нового модуля чи теми, засвоєння якого має ґрунтуватись на раніше вивченому матеріалі або на початку навчального семестру для з'ясування рівня підготовки студентів з предмета, щоб намітити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Попередній контроль може проводитись у формі контрольної роботи на залишкові знання з обов'язковим аналізом результатів в кожній академгрупі.

Поточний контроль здійснюється у повсякденній навчальній роботі, він полягає у систематичному спостереженні викладача за навчальною діяльністю студентів на занятті і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

З навчальної дисципліни «Академічний рисунок» найоптимальнішою формою проведення поточного контролю є рубіжний перегляд практичних завдань, який проводиться після вивчення кожного змістовного модуля. Цей вид контролю пов'язаний із перевіркою рівня виконання ескізного матеріалу та проектної частини у межах змістового модуля. Перед студентами, які не засвоїли матеріалу модуля, не виконали практичного завдання чи отримали бали на початковому рівні, ставиться вимога обов'язкового його доопрацювання; для цього їм надається необхідна допомога і визначається термін повторного рубіжного перегляду.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни "Академічний рисунок" є важливою складовою педагогічного процесу. Критерії та засоби оцінювання повинні відображати якість та рівень засвоєння студентами не лише технічних аспектів, а й їхнього творчого розвитку.

Заключний етап оцінювання, відповідно до структури навчального плану, реалізується у формі екзаменаційного перегляду. Для перегляду враховуються результати виконання практичних та самостійних завдань, визначених в рамках курсу. Оцінювання проводиться комісією, складеною з 3-5 викладачів, кожен з яких має відповідний фаховий досвід.

Оцінювання здійснюється відповідно до розроблених критеріїв, враховуючи принципи болонської системи оцінювання. Комісія визначає ступінь володіння студентом конкретними навичками та знаннями, а також його творчий підхід до виконання завдань.

Після завершення процедури оцінювання, викладач проводить обговорення робіт зі студентами. Це відкрите обговорення допомагає студентам краще зрозуміти результати оцінювання, виявити свої сильні та слабкі сторони, а також отримати конструктивний фідбек для подальшого вдосконалення своїх навичок та знань в галузі навчальної дисципліни.

Загальні критерії оцінювання:

Критерії оцінювання:

1. Технічне виконання:
 - Лінійна та тонова якість малюнка;
 - Використання різних графічних засобів і технік (олівець, вугілля, туш, акварель тощо);
 - Здатність до реалістичного зображення об'єктів.
2. Творчий підхід:
 - Оригінальність та творчість у виконанні завдань;
 - Здатність створювати унікальні художні композиції;
 - Експериментація з новими ідеями та підходами.
3. Розуміння пропорцій та перспективи:
 - Вірне передавання пропорцій об'єктів та фігур;
 - Здатність до створення глибини та відчуття перспективи;
4. Аналіз та критичне мислення:
 - Здатність аналізувати та критично оцінювати власні роботи та роботи інших студентів;
 - Розвиток художнього мислення та здатність виправляти помилки.

У контексті навчальної дисципліни "Рисунок", де креативність та технічна майстерність взаємодіють, засоби оцінювання виявляються ключовим елементом визначення індивідуального та групового прогресу.

Оцінка у цьому контексті не лише відображає технічні навички та розуміння теоретичного матеріалу, але й враховує творчий потенціал студентів. Використання різноманітних засобів оцінювання, таких як практичні завдання, портфоліо, творчі проекти та обговорення, дозволяє створити комплексний підхід, який враховує різні аспекти розвитку художніх здібностей та знань студентів. Відомості, отримані в результаті оцінювання, служать не лише мірою успіху в навчанні, але й основою для подальшого творчого розвитку та самовдосконалення майбутніх художників.

Засоби оцінювання:

1. Практичні завдання:

- Оцінювання результатів виконання конкретних малюнків, де студенти можуть проявити свої технічні та творчі навички.

2. Тестування:

- Засоби перевірки теоретичних знань у галузі мистецтва та рисунка.

3. Обговорення та самооцінка:

- Участь у групових обговореннях, де студенти можуть висловлювати свої думки та ділитися враженнями.

- Самооцінка та аналіз власної роботи під час презентацій.

Зазначені та засоби оцінювання створюють комплексний підхід до оцінювання студентів у галузі "Рисунок", враховуючи якість їхньої роботи, технічні навички, творчий потенціал та розуміння основних концепцій мистецтва.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>

✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у

Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»

<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyivlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(Академічний рисунок)

1. Київська Національна Художня Академія :
- Веб-сайт: <https://naoma.edu.ua/>
2. Національна спілка художників України:
- Веб-сайт: <https://nuau.org.ua/en/national-union-of-artists-of-ukraine/>
3. Google Arts & Culture:
- Веб-сайт: <https://artsandculture.google.com/>
4. The Metropolitan Museum of Art - Heilbrunn Timeline of Art History:
- Веб-сайт: <https://www.metmuseum.org/toah/>

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Академічний рисунок» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
<https://art-deco.chnu.edu.ua/media/tftnj0z4/akademichni-rysunok-robocha-prohrama-1.pdf>

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «АКАДЕМІЧНИЙ_РИСУНОК»

Компонент освітньої програми – обов'язкова / (4.5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Спеціальність	023образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Галузь знань	02 культура і мистецтво
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська / англійська (<i>за потреби</i>)
Профайл викладача (-ів)	Сідор Людмила Валеріївна- асистент кафедри ДПОМ https://art-deco.chnu.edu.ua/spivrobotnyky-kafedry/sidor-liudmyla-valeriivna/
Контактний тел.	+380679750640
E-mail:	l.sidor@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=6258
Консультації	П'ятниця, 14.00

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни: розвивати і формувати високопрофесійні якості художника образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва, який повинен добре володіти теоретичними знаннями та практичними навичками роботи з натури, а також творчо переосмислювати бачене.

Завдання вивчення освітнього компоненту:

Необхідним завданням являється оволодіння різноманітними графічними матеріалами та техніками.

Пререквізити. Засвоєння навчальної дисципліни «Академічний рисунок» передбачає інтеграцію знань, умінь і навичок з таких дисциплін як «Пластична анатомія», «Рисунок, перспектива та пластична анатомія». Ефективність засвоєння навчальної дисципліни підвищують навчальні дисципліни «Академічний живопис», «Основи реставрації та копіювання творів мистецтва», «Історія сучасного мистецтва», «Композиція».

Постреквізити. Вивчення навчальної дисципліни «Академічний рисунок» є базою для набуття передбачених ОП компетентностей і результатів навчання, а також необхідні для відтворення здобувачем освіти

проектної частини кваліфікаційної роботи й ефективного проходження етнографічних практик.

У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен

знати: компонувати рисунок, тобто найкращим чином розташувати у форматі даного аркуша, студент, передусім, повинен навчитися визначати розмір майбутнього зображення.

вміти: визначити лінійні і об'ємні розмірні відносини предметів. Для цього він має засвоїти основні правила лінійної і повітряної перспективи, свідомо розуміти суть пропорцій і розмірні відносини предметів, правильно визначати градації та володіти різноманітними графічними матеріалами та техніками.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. IVкурс 7семестр	
Натюрморт	
Тема 1	Тематичний натюрморт в інтер'єрі.
Тема 2	Самостійна робота. Пейзаж. Архітектурні мотиви.
МОДУЛЬ 2.	
Фігура	
Тема 1	Рисунок гіпсової фігури
Тема 2	Рисунок оголеної жіночої моделі в русі.
Тема 3	Самостійна робота. Одягнена модель (декоративне рішення).

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. IVкурс 8 семестр	
Фігура	
Тема 1	Замальовки фігури людини.
Тема 2	Одягнена модель. Тематична постановка.
Тема 3	Самостійна робота : Серія творчих робіт декоративного характеру

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання – це проблемні й оглядові лекції, заняття із застосуванням комп'ютерної та телекомунікаційної техніки, відеозаняття і відеоконференції засобами Google Meet, Zoom.

Методи: проблемний виклад матеріалу, виконання копій та замальовок з робіт відомих майстрів образотворчого мистецтва, консультації, дистанційні консультації та ін., спрямовані на активізацію і стимулювання навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Підходи до навчання: проблемно-орієнтований, діяльнісний, комунікативний, професійно -орієнтований, міждисциплінарний підходи.

Реалізація навчального процесу здійснюється під час практичних, самостійної поза аудиторної роботи, консультацій з викладачем.

Для **формувань умінь та навичок** застосовуються такі **методи навчання**:

вербальні/словесні (*пояснення, розповідь, бесіда, інструктаж*);

наочні (*спостереження, ілюстрація, демонстрація*);

практичні (*проведення практики*);

пояснювально-ілюстративний або інформаційно-рецептивний, який передбачає пред'явлення готової інформації викладачем та її засвоєння студентами;

метод проблемного викладу матеріалу на практичних заняттях

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Попередній контроль здійснюється з діагностичною метою перед вивченням нового модуля чи теми, засвоєння якого має ґрунтуватись на раніше вивченому матеріалі або на початку навчального семестру для з'ясування рівня підготовки студентів з освітнього компонента, щоб намітити організацію їх навчально-пізнавальної діяльності.

Попередній контроль може проводитись у формі контрольного зрізу на залишкові знання з обов'язковим аналізом результатів в кожній академгрупі.

Поточний контроль здійснюється у повсякденній навчальній роботі, він полягає у систематичному спостереженні викладача за навчальною діяльністю студентів на занятті і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи.

Перед студентами, які не засвоїли матеріалу модуля, не виконали практичного завдання чи отримали бали на початковому рівні, ставиться вимога обов'язкового його доопрацювання; для цього їм надається необхідна допомога і визначається термін повторного рубіжного перегляду.

Студент має право на перездачу змістовного модуля, щоб отримати більшу кількість балів.

Оцінювання завдань для самостійної роботи студентів здійснюється в процесі поточного та підсумкового контролю:

1. Самостійність, креативність (аналітичний підхід, генерація ідей, новизна постановки проблеми), аргументованість;
2. Доступність, репрезентативність та верифікованість отриманих даних і результатів;
3. Використання першоджерел, системність, достовірність викладеного матеріалу, стилістика (загальна грамотність, легкість сприйняття текстів та матеріалу).
4. Логічність викладу, посилання на використану літературу і джерела.

Підсумкове оцінювання, згідно з навчальним планом, проводиться у формі перегляду. На перегляд виставляються роботи практичного та самостійного курсів. Перегляд проводить комісія та виставляє оцінку, згідно розроблених критеріїв за болонською системою оцінювання, комісія із 3-5

викладачів за фахом. Оцінка, отримана студентом під час перегляду, є основною оцінкою, яка вказує на рівень підготовки студента.

Після оцінювання викладач проводить обговорення робіт зі студентами.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/etychnyi-kodeks-chernivetskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-yurii-fedkovycha/>
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагиату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»
<https://www.chnu.edu.ua/universytet/normatyvni-dokumenty/polozhennia-pro-vyavlennia-ta-zapobihannia-akademichnomu-plahiatu-u-chernivetskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-yurii-fedkovycha/>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(активне покликання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

Покликання на робочу програму навчальної дисципліни

(для обов'язкових дисциплін)

https://art-deco.chnu.edu.ua/media/l54jampq/_4-kurs-akademichni-rysunok-d-ocx-2.pdf